

Fortryllende

Af: Torben Tangsig - Torben@tangsig.dk

Tirsdag d. 20. juli 2010 kl. 11:39

Der er unik lejlighed til at stifte bekendtskab med kunstneren, Dorthe Kærgaards vidunderlige billeder netop nu, da hun udstiller en stor mængde billeder dels på Limfjordscentret i Doverodde, dels på Gimsinghoved i Struer.

Dorthe Kærgaards billeder er helt specielle. Første gang man ser dem tænker man umiddelbart:

-Hvad i alverden? Det var dog dristigt. En henføring til det urmenneskelige i stil og farvevalg, en manifestation af geometri og harmoni, klassisk, men med billedernes motiver næsten som kaotiske balancer, surrealistiske kombinationer, der får billederne til at stå stille til oplevelse og refleksion uden tid, som et æg et splitsekund før det rammer jorden. Billederne er så mættede af indtryk og planer, at man mærker tiden helt tæt, som både nutid og altid. De bliver myter.

Man kan ikke få dem ud af systemet igen, må høre mere om hendes baggrund, spørge ind til de mange symbolske udtryk, høre hvor de kommer fra, få dem oversat, men nej. De står jo netop der på lærrederne i den bearbejdede kontekst, de skal netop opleves der. Kunst er jo ikke spørgsmål og svar i verbal oversættelse, kunst er billeder, visuelle udtryk, der i Dorthe Kærgaards tilfælde når næsten smerteligt langt ind i en livsforståelse, ind i et fælles udtryk på det at leve, med hele vores kulturs bidrag på svar med i bagagen, ikke som en klods om benet, men som en katalysator.

Dorthe Kærgaard bor og arbejder midt ude i naturen i pragtfulde omgivelser midt på Thyholm. Det gror omkring hende, mange af havens planter genkendes som motiver, bare i en anden sammenhæng. Billed-interessen stammer helt fra den lykkelige barndom i Langå, hvor hendes far underviste i bl.a. billedkunst, og selv malede. Men tegnet blev ætset på hendes pande, da hun som purung au pair pige blev trukket gennem Borghese-galleriet i Rom hen til Titians Sacred and Profane Love. Men også Apollon og Daphne-skulpturen, hvor Daphne netop har bedt Zeus om hjælp mod den forelskede Apollon, og Zeus forvandler hende til laurbær-træet, og endnu et billede, fra billedbiblen om syndfloden, disse billeder er i Dorthe Kærgaards kunstneriske dåbsgave. Billederne har fulgt hende gennem et helt liv, ufrivilligt, som de kom. De var med til at skabe, og blev billeder på et utroligt følsomt sind, hvor kaos og ustabilitet til stadighed udfordrer sansningen, med krav om dybde, der fastholder den.

Dorthes billeder er ikke den slags, der bliver til i processen. Det kan godt være de ændres i processen, men ofte er der et langt forspil, hvor motiv og sidemotiver kommer til, hvor baggrund, elementer i detaljer kommer ind på prøve. På et tidspunkt ved hun, det bliver et billede, og en folder kommer til at indeholde beskrivelser, og ofte tegnede skitser. Billederne kan være måneder undervejs, og detaljearbejdet kan virke så utroligt kontrastfyldt til det kaos, detaljerne på en måde er med til at fastfryse i tid på lærredet. En lillebitte pensel på et stort lærred. I detaljerne i billedet bliver de mange detaljer ofte som små strandskaller, der skal stoppe et digebrud fra enorme vandmasser, men det lykkes.

Dorthe fortæller gerne om sine billeder, der ofte kan blive til som en åbenbaring på en tur i naturen, men som ikke kun bare er der, men nærmere samler tanker om begivenheder eller emner, hun måske har tumlet med i længere tid. Sætter noget på plads for hende som menneske og kunstner. Derfor er der mange lag, mange tråde, som i billedet med cellospilleren, der spiller med en blå iris som bue på noget der kunne have været en kirkegård i det krigshærgede Sarajevo, og hvor det onde, er symboliseret ved et vildsvin,

der spiller fløjte med tråde tilbage til en karikatur af Hitler som fløjtespillende rottefænger. –Vildsvinet er fra Vestervig Kirke, fortæller Dorthe, -Kan du kende det, der spiller den ganske vidst sækkepibe. Over muren ses en ruin, og gennem den landskabet i det smukke område. Billedet hedder Vita in Memoriam og kommer til at stå som en kommentar om noget vi ikke troede muligt i vores verden så kort efter sidste verdenskrig. Billedet hænger pt på Limfjordscentret.

Water Lilacs hænger på Gimsinghoved, og er et billede af tre unge kvinder, der står ved en sø med frøer og åkander. En tilsyneladende rolig komposition, men det, der sker mellem dem får billedet til næsten at eksplodere i en tilsyneladende idyl. Hvor Pigen i blå og grønt er som frodigheden selv, fri og undrende, undersøgende, men en del af alt omkring hende, er den centrale figur næsten angst på vej ud af billedet, netop som hun bliver kysset af den tredje pige. Hvad er det lige der sker her? Er det et judas-kys?

Sommerfuglene, frøerne, de feminine symboler i skallerne, de utroligt smukt malede planter og fugle. Er det en ung kvindes angst over ikke umiddelbart at kunne kaste sig ud i frugtsommeligheden, der er over alt? Det er ikke til at slippe.

Dorthe Kærgaard har allerede nu oplevelser nok i bagagen til flere bind erindringer. Fra barndommen i Langå til Italien, på egen hånd, tilbage igen, og igen, og til journalistik og sekretærfunktioner for forskere i antikken og til Odin Teatret i Holstebro, hvor hun som Italiensktalende kom tæt på Eugenio Barba og kom til at være turneers og forestillingers brændpunkt, omgivet af tidens ypperste kunstnere. Det er den slags, der brænder mennesker op, men netop det, at brænde for det, at være til stede, det at leve helt igennem kendetegner kunstneren Dorthe. Følsomheden, men ikke som kontrast til eftertænksomheden. Erkendelsen fylder og giver billederne en dybde, ja billederne bliver erkendelse, bevidstgørelse af det kaotiske, det er ikke orden i kaos, de skaber. For Dorthe er den orden en illusion. Men det bliver meningsfyldt i billederne, bliver myter, uudgrundelige manifestationer, fortryllende, som tårer på en gang af smerte og glæde.

Lige nu lider køkkenhaven lidt under de to samtidige udstillinger (siger hun selv). Hun bor og arbejder på gården, hvor Leif har sit Marskandiseri i en af udbygningerne. De mødte hinanden på Odin Teatret. Dorthe maler på fuld tid nu. Det bliver meget spændende at følge hendes produktion i årene fremover. De to aktuelle udstillinger er en rigtig god start.

